

smrti podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností vedených [REDACTED], katastrálnym odborom v registri „[REDACTED]“ na listoch vlastníctva pre obec [REDACTED], a to [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej len „nehnuteľnosti“).

4. Sťažovatelia v žalobe uviedli, že sú právnymi nástupcami (dedičmi) po [REDACTED] ml. Podľa sťažovateľov nehnuteľnosti nemohli byť predmetom dedičského konania po poručiteľovi z dôvodu, že žalovaný podal 19. apríla 2011 Komisii na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim pre [REDACTED] so sídlom na Obecnom úrade [REDACTED] návrh na potvrdenie vlastníctva k pozemkom vydržaním v zmysle § 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov.

5. Predmetom vydržania boli „*pozemky vedené v pozemno-knižnej vložke. č. [REDACTED] pre [REDACTED], ktorých ako vlastníkov v časti [REDACTED] listu vlastníctva pod poradovým číslom [REDACTED] a pod číslom [REDACTED] bol zapísaný [REDACTED] ml., ktorý mal byť jeho prastarým otcom, pod [REDACTED] vlastníkom [REDACTED], ktorý mal byť jeho pradedom a pod [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], ktorá mala byť jeho pradedom (tak uviedol žalovaný v návrhu).*“.

6. Ako dôvod na vydržanie vlastníctva žalovaný uviedol, že on, resp. jeho právny predchodca držali a nakladali s pozemkami ako vlastními od roku 1930 a on od roku 1998. Jeho právnym predchodcom, ktorý užíval pozemky, bol [REDACTED] (dedo). Na základe rozhodnutia Správy katastra [REDACTED] z 21. augusta 2012 boli pozemky vedené v PKV [REDACTED] zapísané na už uvedené listy vlastníctva v prospech žalovaného.

7. Sťažovatelia tvrdili, že [REDACTED] ml. je ich právnym predchodcom, pretože v roku 1942 menovaný uzavrel kúpnu zmluvu s [REDACTED], ktorej predmetom boli spoluvlastnícke podiely predávajúceho na uvedených pozemkoch. Z kúpnej zmluvy vyplýva, že [REDACTED] ml., roľník, bol obyvateľom obce [REDACTED]. Z oznámenia o narodení, zväzku VI, ročníka 1944 na strane 92 s por. č. 33 vyplýva, že [REDACTED], 30-ročný, bytom [REDACTED], je otcom [REDACTED], narodeného [REDACTED]. Kupujúci [REDACTED] sa narodil [REDACTED].

8. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe tvrdil, že otcom jeho matky [REDACTED], [REDACTED], bol [REDACTED], narodený [REDACTED] a zomrelý [REDACTED]. Rodičmi [REDACTED] boli [REDACTED] st., ktorý sa narodil [REDACTED], a matka [REDACTED] (prastarí rodičia). Títo mali dvoch synov, a to [REDACTED] ml., narodeného [REDACTED] (prastrýko žalovaného), a [REDACTED], narodeného [REDACTED] (dedo žalovaného).

9. Žalovaný taktiež poukázal na uznesenie okresného súdu z 8. decembra 1938, ktorým boli povolené nové zápisy do PKV č. [REDACTED], par. mpč. [REDACTED], a to v prospech spoluvlastníkov pod poradovými číslami 1 až 148 tvoriacich lesné a pozemkové spoločenstvo v [REDACTED]. V uvedenom uznesení je pod por. č. [REDACTED] uvedený [REDACTED] mladší – spoluvlastnícky podiel vo veľkosti [REDACTED] a pod por. č. [REDACTED] [REDACTED] starší – spoluvlastnícky podiel vo veľkosti [REDACTED]. Tieto spoluvlastnícke podiely boli následne zapísané do PKV č. [REDACTED] pod [REDACTED] v prospech [REDACTED] ml. Ďalej žalovaný uviedol, že [REDACTED], narodenému [REDACTED], nemohli svedčiť zápisy vlastníctva uvedené pod menom [REDACTED] ml., pretože jeho otec bol [REDACTED].

10. Okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 5C/11/2022-161 z 22. marca 2023 tak, že žalobu sťažovateľov zamietol.

11. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali sťažovatelia odvolanie.

12. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 12Co/50/2023 z 30. novembra 2023 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

13. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali sťažovatelia dovolanie.

14. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5Cdo/37/2025 z 25. júna 2025 dovolanie sťažovateľov zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľov

15. Podstatou argumentácie sťažovateľov je skutočnosť, že podľa ich názoru sú napadnuté rozhodnutia arbitrárne a nepreskúmateľné.

16. Sťažovatelia poukazujú na skutočnosť, že sú právnymi nástupcami (dedičmi) po [REDAKOVANÉ] ml., narodenom [REDAKOVANÉ], zomrelom [REDAKOVANÉ], naposledy bytom [REDAKOVANÉ], ktorý bol ku dňu smrti podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností, čo osvedčili preukázaním okruhu dedičov po menovanom a uskutočnenými dedičskými konaniami.

17. Žalovaný tvrdil, že vlastnícke práva k sporným nehnuteľnostiam nadobudol vydržaním. Ako dôvod na vydržanie vlastníctva uviedol, že on, resp. jeho právny predchodca držali a nakladali s pozemkami ako vlastnými od roku 1930 a on od roku 1998. Jeho právnym predchodcom, ktorý užíval pozemky, bol [REDAKOVANÉ] (dedo).

18. Podľa sťažovateľov ich povinnosťou bolo preukázať, že ich právny predchodca [REDAKOVANÉ], narodený [REDAKOVANÉ], je totožný s osobou, ktorá v roku 1931 a v roku 1942 podpísala dohody, na základe ktorých nadobudla vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, a v tom čase používala prívlastok „ml.“. Naproti tomu žalovaný mal preukázať, že jeho právny predchodca [REDAKOVANÉ] (otec) nadobudol vlastnícke práva k tým istým pozemkom na základe vydržania, resp. mal preukázať, že jeho prastrýko [REDAKOVANÉ] bol účastníkom spomínaných zmlúv a na ich základe sa stal spoluvlastníkom sporných nehnuteľností, prípadne mal žalovaný preukázať, že je oprávneným dedičom po uvedenom prastrýkovi.

19. Sťažovatelia uvádzajú, že konajúce súdy od nich požadovali, aby bez akýchkoľvek pochybností preukázali, že ich právny predchodca bol účastný na predmetnej kúpnej zmluve, a od žalovaného vôbec nepožadovali, aby preukázal svoje tvrdenia.

20. Podľa názoru sťažovateľov súd mal rozhodnúť, ktoré právo sa javí ako dôvodné, teda viac pravdepodobné. Keďže výrok rozsudku o určovacej žalobe nepôsobí *erga omnes*, ale iba vo vzťahu k sporovým stranám daného súdneho konania, nemôže byť podmienkou na vyhovieť žalobe, aby tvrdené právo žalobcov bolo preukázané nad akúkoľvek pochybnosť. Podľa sťažovateľov musí postačovať, aby sa toto právo javilo silnejšie, než je tvrdené právo žalovaného.

21. V danom prípade je teda celkom postačujúce, ak sa tvrdenia sťažovateľov v postavení žalobcov ukážu pravdepodobnejšie ako tvrdenia žalovaného. Ak by sa totiž aj objavila tretia osoba, ktorá by mala právo ešte pravdepodobnejšie, môže sa s úspechom naďalej svojho práva domáhať. Medzi

stranou žalobcov a stranou žalovaných v danom konkrétnom spore postačí pre úspech žaloby väčšia pravdepodobnosť tvrdení žalobcov než tvrdení žalovaných. Zachovanie *status quo* v katastrálnej evidencii nie je ani podľa právnych predpisov ani podľa judikatúry dôvodom na zamietnutie žaloby.

22. Podľa sťažovateľov nie je možné požadovať preukázanie niektorých tvrdení bez akýchkoľvek pochybností. Obzvlášť to platí v prípadoch, ako je tento vzhľadom na uplynulý čas od rozhodujúcich skutočností a nedostatky v evidencii príslušných orgánov (pozemková kniha – osoby zhodného mena bez ďalšieho rozlíšenia), ako aj na nemožnosť preskúmať v spisoch (či už súdnych, alebo administratívnych) doklady, na základe ktorých sa rozhodovalo.

23. Z dokazovania podľa sťažovateľov vyplynulo, že v čase od roku 1930 do konca roku 1942 v obci [REDAKOVANÉ] žili iba dve osoby s menom [REDAKOVANÉ], a to: [REDAKOVANÉ], narodený [REDAKOVANÉ] (starý otec žalovaného), a [REDAKOVANÉ], narodený [REDAKOVANÉ] (právny predchodca sťažovateľov). Tento stav skonštatoval vo svojom rozsudku aj krajský súd, ktorý uviedol, že sa javí cez prizmu sťažovateľmi predložených listinných dôkazov (fotky náhrobných kameňov z USA, údaje zo sčítania obyvateľov z USA, potvrdenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky) vysoko pravdepodobným, že táto osoba sa vystažovala a dožila svoj život v USA, a teda že nebola s najväčšou pravdepodobnosťou účastníčkou kúpnych zmlúv z tohto sporu. Sťažovatelia poukázali aj na skutočnosť, že tvrdenie o vystažovaní sa spomínanej osoby žalovaný v konaní nerozporoval a výslovne nepoprel, a preto sa má toto tvrdenie o vystažovaní považovať za nesporné.

24. Sťažovatelia zastávajú názor, že úvahy konajúcich súdov, že [REDAKOVANÉ], narodený [REDAKOVANÉ], nemohol byť účastníkom zmluvy, lebo nebol plnoletý a nemohol tak podpísať zmluvu, sú iba ich vlastnou, ničím nepodloženou domnienkou, ktorá je navyše v rozpore s vtedajším právnym poriadkom. Podľa nich rozhodujúca pre posúdenie, či ich právny predchodca bol účastníkom zmluvy alebo nie, je skutočnosť, koľko [REDAKOVANÉ] žilo v obci [REDAKOVANÉ]. Úvaha, že by účastníkom zmluvy mohla byť aj iná osoba, nemá oporu v dokazovaní, pretože v obci žili iba dve takéto osoby a všetci účastníci zmluvy boli podľa údajov na zmluve obyvateľmi obce [REDAKOVANÉ].

25. Posudzovanie, či účastník zmluvy mohol túto podpísať len na základe poznatku, že v čase podpisu ešte nemal 18 rokov (resp. 21 rokov), je sťažovateľmi považované za nedostatočné a vylučujúci záver, ktorý si osvojili konajúce súdy, je v rozpore s vtedajším právnym poriadkom. V tom čase na území Slovenska platil zákon z 28. októbra 1918 č. 11 Sb. z. a n. o zriadení samostatného štátu československého, ktorý v čl. 2 stanovil, že všetky doterajšie zemské a ríšske zákony a nariadenia zostávajú v platnosti. Právne normy (v zmysle písaného a obyčajového práva) takto prevzaté z Rakúska a vtedajšieho Uhorska sa stali normami československými. Prevzatím právneho dualizmu Rakúsko-Uhorska bolo tak v samostatnom československom štáte uvedené do života dvojité občianske právo; na území predtým rakúskom (Čechy) bolo občianske právo kodifikované zákonom z roku 1811 a na území predtým uhorskom (Slovensko) platilo právo obyčajové (občianske právo na Slovensku a podkarpatskej Rusi) a len niektoré oblasti občianskeho práva boli upravené samostatnými zákonmi. Vtedy na Slovensku platilo, že aj neplnoleté osoby mohli nadobúdať vlastníctvo rovnakým spôsobom ako osoby svojprávne. Rovnako platilo, že rodičia nemali vyživovaciu povinnosť voči neplnoletým deťom, ak tieto mali vlastný majetok, ktorý stačil na ich obživu. Neplnoleté deti boli pod otcovskou mocou, ktorá však mohla zaniknúť napr. smrťou otca. V danom prípade otec [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], t. j. [REDAKOVANÉ],

zomrel [REDACTED]. Iba zo súdneho spisu by sa dalo zistiť, či [REDACTED] ml. bol v čase podpísania zmluvy stále považovaný za neplnoletého alebo na základe vtedy platnej úpravy mal spôsobilosť ako plnoletá osoba.

26. Podľa sťažovateľov ani jeden z konajúcich súdov neuviedol, na akom dôkaze vykonanom v súdnom konaní založili svoj názor, že označenie „ml.“ sa používalo iba výlučne na rozlíšenie osôb v priamom príbuzenskom vzťahu. Rovnako súdy vôbec neuviedli, prečo by sa uvedené rozlíšenie nemohlo použiť aj medzi osobami rovnakého mena a priezviska a nešlo by o príbuzné osoby vôbec, nielen v prvom rade, a to za situácie, že v danom mieste sa nachádzajú iba dve osoby tohoto mena a priezviska.

27. Sťažovatelia uvádzajú, že jediný právny predchodca žalovaného, ktorý by mohol používať prívlastok mladší, nebol v čase podpisu časovo druhej spornej zmluvy v [REDACTED] vôbec prítomný a nachádzal sa v USA. Navyše práve v časovo druhej spornej zmluve je účastník zmluvy [REDACTED] mladší označený nielen menom, ale aj miestom bydliska ([REDACTED]), pričom na tejto adrese zo všetkých súdom zistených osôb menom [REDACTED] býval preukázateľne iba právny predchodca sťažovateľov.

28. Z uvedeného podľa sťažovateľov vyplýva, že závery konajúcich súdov o tom, že sťažovatelia dostatočne nepreukázali, že by ich právny predchodca [REDACTED], narodený [REDACTED], bol účastníkom sporných zmlúv, sú arbitrárne.

29. Sťažovatelia v rámci dovolacích dôvodov namietali zaujatosť sudcu JUDr. Karola Krochtu, ktorý bol v danej veci predsedom senátu a sudcom spravodajcom. O tom, že vo veci konal uvedený sudca, sa sťažovatelia dozvedeli až z rozsudku odvolacieho súdu. Podľa sťažovateľov odvolací súd rozhodol enormne rýchlo (v lehote 3 mesiacov). Zákonný sudca chodil na rovnakú základnú a strednú školu a býval na rovnakej ulici ako žalovaný. Zákonný sudca a žalovaný spolu vyrastali a priatelili sa. Rýchlosť konania nasvedčuje tomu, že JUDr. Krochta chcel rozhodnúť vec skôr, ako odíde na Okresný súd Stará Ľubovňa vykonávať funkciu predsedu súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

30. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu.

31. Z podstaty sťažnostnej argumentácie vyplýva subjektívna nespokojnosť sťažovateľov s vyhodnotením vykonaných dôkazov a z uvedeného dôvodu považujú sťažovatelia napadnuté rozhodnutia za arbitrárne a nepreskúmateľné.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu:

32. Proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu bolo prípustné dovolanie, ktoré sťažovatelia aj využili. Z uvedeného vyplýva, že námietky sťažovateľov uvedené v dovolaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu preskúmal najvyšší súd napadnutým rozhodnutím.

33. Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že 1. decembra 2025 nadobudol účinnosť zákon č. 319/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej

republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý zmenil § 132 ods. 1 tak, že ústavná sťažnosť je neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

34. Z toho vyplýva, že prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu neprípustnosti.

35. Z uvedeného dôvodu sa uplatnil princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti v súlade s § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol z dôvodu neprípustnosti.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu:

36. Sťažovatelia v rámci dovolania uplatňovali dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 420 písm. e) CSP a podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

37. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP sťažovatelia namietali existenciu vady, ktorú založili na tvrdení o absencii riadneho odôvodnenia, keďže súd neuvádza, ako žalovaný preukazoval nadobudnutie nehnuteľností jeho právnym predchodcom, a následne, prečo z týchto skutočností hodnoverne nevyplýva, že jeho právny predchodca nadobudol sporné nehnuteľnosti.

38. Z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu v súvislosti s námietkami sťažovateľov podľa § 420 písm. f) CSP vyplýva, že ako sťažovatelia, tak aj žalovaný preukazovali, že sú právnymi nástupcami po ■■■■■ ml., a preto súdy zamerali svoje dokazovanie na preukázanie právneho nástupníctva oboch sporových strán. Pri posudzovaní unesenia, resp. neunesenia dôkazného bremena zo strany sťažovateľov bolo podstatné zistenie, že v čase, keď mal údajne zmluvu z roku 1931 podpisovať právny predchodca sťažovateľov, tento nebol plnoletý, a teda logicky by právny úkon, ktorým sa nepnoletý zaväzoval k plneniu, podliehal schváleniu poručenským súdom. Na platné uzavretie zmluvy právnym predchodcom sťažovateľov bolo potrebné, aby takýto úkon v jeho mene uzatvoril poručník a následne ho schválil poručenský súd. Otec predchodcu sťažovateľov ■■■■■ (narodený v roku 1913) ■■■■■ zomrel v roku 1928. Avšak v zmysle poručenského zákona čl. XX:1877 platilo, že poručníctvo prešlo po smrti otca na matku, v poradí po matke na starého otca z otcovej strany a následne na starého otca z matkinej strany. Poručník bol potom zákonným zástupcom poručenca vo všetkých jeho sporných a nesporných veciach, a teda aj bol oprávnený podpisovať v mene nepnoletého kúpne zmluvy s tým, že tento úkon následne podliehal schváleniu poručenským súdom. Pri v poradí druhej zmluve uzatvorenej v roku 1942 je zrejmé, že ju nemohol podpísať právny predchodca žalobcov ■■■■■ ■■■■■ narodený v roku 1913, keďže jeho otec sa volal ■■■■■ (body 14.1, 14.2, 14.3 odôvodnenia).

39. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd uviedol ústavne udržateľný záver, že je vysoko pravdepodobné, že v čase uzatvorenia druhej kúpnej zmluvy sa v obci ■■■■■ nachádzali asi iba 2 osoby s menom ■■■■■, a to pradedo žalovaného, ktorý zomrel v roku 1943, a právny predchodca sťažovateľov ■■■■■, narodený v roku 1913, ktorý zomrel v roku 1970. Indíciou, že účastníkom druhej kúpnej zmluvy by asi mohol byť právny predchodca sťažovateľov, v tomto smere je, že osoba kupujúceho v nej bola označená ako ■■■■■ mladší, roľník, obyvateľ v ■■■■■, číslo domu ■■■, a to v interakcii s rodným listom jeho syna ■■■■■, narodeného v roku 1944, z ktorého vyplýva, že jeho otec ■■■■■ býval na adrese ■■■■■ a mal v tom čase 30 rokov. Osoby ■■■■■, narodené v roku 1867 a v roku 1913, však neboli v priamej príbuzenskej línii otec a syn, čo potom vyvoláva oprávnené pochybnosti o potrebe ich rozlíšenia v druhej kúpnej zmluve označením pojmu mladší, ak navyše starší z nich účastníkom druhej kúpnej zmluvy ani nebol. Potom za situácie, že sťažovateľmi nebolo bezpečne preukázané, že by ich právny predchodca bol účastný na druhej kúpnej zmluve, bolo by nespravodlivé na druhej strane požadovať od žalovaného dokázať úplnú pravdu, práve preto mu stačilo mať pravdu formálnu, sťažovateľmi dostatočne nevyvrátenú (bod 14.3 odôvodnenia).

40. K tomu ústavný súd dodáva, že najvyšší súd vo svojom rozhodnutí vychádzal zo skutočnosti, že v konaní o určenie, že porúčiteľ v čase smrti bol vlastníkom určitej veci, sa preukazuje tým, že porúčiteľ je právnym predchodcom sťažovateľov v postavení žalobcov, a tým, že porúčiteľ bol skutočne vlastníkom určitej veci v čase svojej smrti. V prípade žaloby o určenie vlastníckeho práva zaťažuje žalobcu bremeno tvrdenia, že je vlastníkom nehnuteľnosti a z akých skutočností svoje vlastníctvo odvodzuje, na čo nadväzuje dôkazné bremeno žalobcu, aby preukázal existenciu nadobúdacieho vlastníckeho titulu k spornej nehnuteľnosti. Na to, aby sa súd mohol zaoberať podmienkami pre vznik vlastníckeho práva na strane právneho predchodcu sťažovateľov, bolo potrebné preukázanie aktívnej vecnej legitímácie na ich strane. Teda v prejednávanej veci mali sťažovatelia preukázať, že to bol ich právny predchodca, ktorý podpísal kúpne zmluvy z rokov 1931 a 1942.

41. Ústavný súd zastáva názor, že dovolací súd sa ústavne udržateľným spôsobom vysporiadal s neunesením dôkazného bremena na strane sťažovateľov, keď nepreukázali, že ich právnemu predchodcovi svedčilo ku dňu jeho smrti spoluvlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, zohľadniac platnosť uhorského obyčajového práva na území Slovenska v čase podpisu zmlúv, od ktorých sťažovatelia odvodzovali nadobúdací titul svojho právneho predchodcu, a použité ustanovenia správne interpretoval a jeho právna argumentácia je ústavne udržateľná. Sťažovateľom sa nepodarilo preukázať, že ich právny predchodca bol osobou, ktorá podpísala kúpne zmluvy v rokoch 1931 a 1942, od ktorých odvodzovali jeho vlastnícke právo. Na daných kúpnych zmluvách chýba dátum narodenia kupujúcich a títo sú v prípade zhody mena rozlíšení len prívlastkom starší a mladší, z čoho konajúce súdy vyvodili ústavne udržateľný právny záver, že označenie starší a mladší sa vzťahovalo na osoby v priamom príbuzenskom rade, teda otec a syn, a nie sťažovateľmi prezentovaný názor, že išlo o osoby, ktoré nemuseli byť v príbuzenskom pomere, ale žili v tom čase v rovnakej obci.

42. Najvyšší súd uzavrel, že dovolanie sťažovateľov uplatnené podľa § 420 písm. f) CSP nie je dôvodné.

43. Sťažovatelia namietali aj existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP tým, že namietali zaujatosť sudcu spravodajcu JUDr. Karola Krochtu.

44. V tejto súvislosti najvyšší súd uviedol, že daná vec bola rozhodovaná podľa poradia, v akom napadla súdu. Sťažovatelia nepreukázali priateľský alebo iný pomer sudcu spravodajcu k žalovanému. Vzhľadom na to najvyšší súd uzavrel, že dovolací dôvod vo vzťahu k sudcovi spravodajcovi týkajúci sa jeho zaujatosti nie je dôvodný (bod 31 odôvodnenia).

45. Sťažovatelia odôvodnili prípustnosť dovolania v súlade s § 421 ods. 1 písm. b) CSP tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Ako právnu otázku označili skutočnosť, že konajúce súdy nesprávne aplikovali ustanovenia zákona č. 447/1919 Zb. z. a n., ktoré vôbec neriešili otázky neplatnosti právnych úkonov uzatvorených neplnoletými osobami, ale iba otázku nadobudnutia plnoletosti, ako aj normy uhorského zvykového práva naďalej platiace na území Slovenska v rámci Československej republiky (v zmysle čl. II zákona č. 11 Sb. z. a n.), podľa ktorých platilo, že aj neplnoleté osoby mohli nadobúdať vlastníctvo rovnakým spôsobom ako osoby plnoleté (plne svojprávne), že rodičia nemali vyživovaciu povinnosť voči neplnoletým deťom, ak tieto mali vlastný majetok, ktorý stačil na ich obživu, a ďalej, že otcovská moc nad neplnoletými osobami zanikala okrem iného aj smrťou otca. Rovnako odvolací súd nesprávne právne posúdil vec tým, že úplne opomenul, resp. nesprávne aplikoval zákonný článok č. XXIX/1886 o zakladaní knihových vložiek a ministerské nariadenie č. 222/1855 (tzv. pozemnoknižný poriadok), ktoré na území Slovenska platili až do 1. apríla 1964 a v zmysle ktorých zápisy v pozemkovej knihe do roku 1950 mali konštitutívny charakter.

46. Z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že na takýchto právnych otázkach nie je založené rozhodnutie odvolacieho súdu. Vyriešenie daných otázok vo vzťahu k predmetnej veci nie je rozhodujúce, keďže na ich riešení nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Uzavrieť kúpnu zmluvu za osobu, ktorá už nebola pod otcovskou mocou v dôsledku smrti otca a ktorej z tejto kúpnej zmluvy plynul záväzok vo forme zaplatenia kúpnej ceny, mohol iba poručník a uvedené muselo byť výslovne vyjadrené v zmluve, ktorá ešte následne podliehala schváleniu poručenským súdom. Z tohto potom následne vyplýva, že aj neplnoleté osoby mohli nadobudnúť majetok, avšak pod podmienkou schválenia takéhoto právneho úkonu poručenským súdom, čo sa v danej veci nestalo. Rovnako aj otázka súvisiaca s konštitutívnym charakterom zápisu do pozemkovej knihy do roku 1950 nebola rozhodujúca, keďže na jej riešení nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (body 37, 37.2, 37.3 odôvodnenia).

47. Ústavný súd konštatuje, že názor najvyššieho súdu, podľa ktorého na sťažovateľmi nastolených právnych otázkach nebolo založené rozhodnutie odvolacieho súdu, je ústavne udržateľný. Sťažovateľmi určené právne otázky mali len právno-teoretickú povahu a ich zodpovedanie by nevedlo k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Ústavný súd zastáva názor, že sťažovatelia v postavení žalobcov v konaní o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, nepreukázali, že ich právnemu predchodcovi svedčilo ku dňu jeho smrti spoluvlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Ústavný súd konštatuje, že neúspech sťažovateľov v predmetnom spore bol spôsobený neunesením dôkazného bremena a zodpovedanie sťažovateľmi nastolených právnych otázok by nemohlo viesť k ich úspechu v spore.

48. Najvyšší súd uzavrel, že v časti, v ktorej sťažovatelia namietali nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolanie nie je prípustné. Najvyšší súd dovolanie ako celok zamietol ako nedôvodné (§ 448 CSP).

49. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania tejto ústavnej sťažnosti neidentifikoval žiaden skutkový ani právny dôvod odchyliť sa od záverov vyslovených v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu. Ústavný súd preskúmal obsah napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a nezistil žiadnu pochybnosť o jeho ústavnej konformite.

50. Ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľmi uplatnené námietky sú nedôvodné a nesignalizujú takú priamu príčinnú súvislosť s možným porušením označených základných práv, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie.

51. Vychádzajúc z uvedeného, pri predbežnom prerokovaní ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

52. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov uvedených v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 9. januára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu